

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ
ಹದಿನೈದನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಮೂರನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು
(ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2019
(2019ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ-3)

ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂಡುಬರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ನ್ನು (2013ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 30) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ, ಎಂದರೆ:-

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2019 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಈ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರಲ್ಲಿ (ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ) 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಂತುಕವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಅಲ್ಲದೇ ಪರಂತು, 10ಎ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೊದಲನೇ ಪರಂತುಕದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಂದ ನಾನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು."

3. IIIಎ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯದ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ IIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನ IIIಎ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಅಧ್ಯಾಯ-IIIಎ

ಅಧ್ಯಾಯ II ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ IIIರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

10ಎ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಮುಂದಿನ ಯಾವುದೇ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾಯ-II ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ-IIIರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ರಕ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ರಕ್ಷಣಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗ;
- (ಬಿ) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಕಚೇರಿಗಳು, ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು;
- (ಸಿ) ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಬಡಜನರಿಗಾಗಿ ವಸತಿ;
- (ಡಿ) ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು (ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳು ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಗಳ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೂರದವರೆಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು); ಮತ್ತು
- (ಇ) ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು:

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೊದಲು, ಅಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು."

4. 23-ಎ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣದ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"23-ಎ. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಐತೀರ್ಪು.- (1) 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು, ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾದ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಮನಗಂಡರೆ, ಆತನು, ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ, ಅಂಥ ಒಪ್ಪಂದದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನಿರ್ಧರಣೆಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಪರಿಹಾರ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಧಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1908ರಲ್ಲಿ (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 16) ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದವು ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನೋಂದಣಿಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ."

5. 24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(1) ಈಗಿರುವ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ, "ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ" ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ "ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸದರಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(2) ಈಗಿರುವ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಂತುಕವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ, ತಡೆ, ಅಮಾನತ್ತು ಅಥವಾ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಪರಿಹಾರವು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು."

6. ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ-IVಎ ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾಯ-IV ರ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ-IVಎ ಯನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಅಧ್ಯಾಯ- IV-ಎ

ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಯಂಪೇರಿತ ಸ್ವಾಧೀನ

30ಎ. ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಯಂಪೇರಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಭೂಮಾಲೀಕನೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಒಪ್ಪಂದವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆದೇಶದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಮಾಲೀಕತ್ವ, ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1908ರಲ್ಲಿ (1908ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 16) ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದವು ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನೋಂದಣಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

(4) ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬವು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕನ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲಾದಂತೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಡಗೂಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದ ಅಥವಾ ಒಡಗೂಟು ಮೊತ್ತವು, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ."

7. 31-ಎ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣದ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 31ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"31-ಎ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಡಗೂಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, 10-ಎ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು

ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಿಗೆ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಇಡಿಗಂಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಕ್ಷಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂಥ ಇಡಿಗಂಟು ಮೊತ್ತದ ಪಾವತಿಯು, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ."

8. 33ಎ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣದ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 33ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ 33-ಎ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"33-ಎ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತದ ವಸೂಲಾತಿ.- ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, 64ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ 74ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿನ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನಗಂಡಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಅದನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು."

9. 46ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 46ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (6)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ವಿವರಣೆಯ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ "ಹೊರತಾದ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

10. 87ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರತಿಯೋಜನೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 87ನೇ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಈ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"87. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು, ಅಂಥ ಆರೋಪಿತ ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಸಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಪರಂತು, ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರ (1974ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 2) 197ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು."

11. 101ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 101ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ "ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ "ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಂತರವೋ ಆ ಅವಧಿಗೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. 109ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 109ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದ (ಯು) ಖಂಡದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಖಂಡವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"(ಎ) ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2019ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು".

13. 105ಎ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣದ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 105ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"105-ಎ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಕೆಲವು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು.- (1) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2019ರ ಪ್ರಾರಂಭದ

(ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಹದಿನೈದನೇ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಮೂರನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು(ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2019ಕ್ಕೆ (2019ರ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ 03)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು(ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2019 (2019ರ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ 03)ರ 13 ಮತ್ತು 14ನೇ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು 15ನೇ ಖಂಡವನ್ನು 13ನೇ ಖಂಡವೆಂದು ಮರುಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಖಂಡ(viii)ನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು (ix)ನೇ ಖಂಡವನ್ನು (viii)ನೇ ಖಂಡವೆಂದು ಮರುಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಂ. ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಪ್ರ)

ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ, ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮತ್ತು ಎರಡು ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುವೇ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಿರುವ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸದಿರುವ ಅಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಕರಡನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅನುಮೋದಿಸದಿರಲು ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು."

14. ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ತರುವಾಯ ಈ ಮುಂದಿನ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

"ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿ

(105-ಎ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಪಟ್ಟಿ

- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1972 (1973ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 18)
- (2) ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1963ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 10)
- (3) ಕರ್ನಾಟಕ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964 (1964ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 44)
- (4) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯೋಜನೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (1963ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 11)
- (5) ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966 (1966ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 18); ಮತ್ತು
- (6) ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಸ್ಥಳಗಳು ಹಾಗೂ ಅವಶೇಷಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (19162ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 7)".

15. ಅಧಿನಿಯಮವು ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪು, ಡಿಕ್ರಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶದ ಪೀಠಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿರುವುದು.- ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ನ್ಯಾಯಯುತ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2019ರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಗುಜರಾತ್, ತೆಲಂಗಾಣ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನ್ಯಾಯಯುತ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ನ್ನು (2013ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 30) (ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಅತಿ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಗುರಿಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಸಂವಹನಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹೊಸ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ತಕ್ಷಣವೇ ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಿ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಡನೆ, ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ನ್ನು (2013ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 30) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

- (i) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ, ರಕ್ಷಣಾ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, ನೀರಾವರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾಯ-II ಮತ್ತು III ರ ಅಗತ್ಯತೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು;
- (ii) ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು;

- (iii) 24ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುವುದು;
- (iv) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು;
- (v) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯಸ್ಥೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಇಡಿಗಂಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು;
- (vi) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರುವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು;
- (vii) ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರ (1974ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮದ 02) 197ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ತರುವಾಯ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಮಾಡಿರುವ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು;
- (viii) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಕೆಲವು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು;
- (xi) ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಅನುಷಂಗಿಕವಾದ ಕೆಲವು ಇತರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕ

ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮವು ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿತ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಖಂಡ 4:	4ನೇ ಖಂಡದ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ 23ಎ ಪ್ರಕರಣವು, ಐತೀರ್ಪಿನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ 6:	<p>6ನೇ ಖಂಡದ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ 30-ಎ ಪ್ರಕರಣವು,-</p> <p>(1) (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣವು, ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಭೂಮಾಲೀಕನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಒಪ್ಪಂದದ ನಮೂನೆಯನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.</p> <p>(2) (4)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣವು,-</p> <p>(i) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಇಡಿಗಂಟಿನ ಮೊತ್ತದ ಪಾವತಿಯ ವಿಧಾನದ ಕುರಿತಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು</p> <p>(ii) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿರುವ ಭೂಮಾಲೀಕನ ನಡುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.</p>
ಖಂಡ 7:	7ನೇ ಖಂಡದ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ 31-ಎ ಪ್ರಕರಣವು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಅಂಥ ಇಡಿಗಂಟಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆಯು ವಾಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ.

ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ
ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಎಂ.ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಪ್ರ)
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಅನುಬಂಧ

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ,
2013ರ ಉದ್ಯತ ಭಾಗ

[2013ರ ಅಧಿನಿಯಮ 30]

XX XX XX

2. ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ.-

XX XX XX

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂದಗಳು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಸಹ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ;

(ಬಿ) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ;

ಪರಂತು, ಸ್ವಾಧೀನ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗಾಗಿ,-

(i) 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡದ (i) ಮತ್ತು (V) ಉಪ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಬಾಧಿತರಾಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು; ಮತ್ತು

(ii) 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಸಿ) ಖಂಡದ (i) ಮತ್ತು (V) ಉಪ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದಂತೆ ಬಾಧಿತರಾಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳು;

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನದೊಂದಿಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಅಲ್ಲದೇ, ಪರಂತು, ಅಂಥ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ (ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ತೀರ್ಪು ಅಂತಿಮವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು) ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯು ಸ್ವಾಧೀನದ ಮೂಲಕ ವರ್ಗಾಯಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

XX XX XX

24. 1894ರ ಅಧಿನಿಯಮ 1ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.-

XX XX XX

(2) (1)ನೇ ಉಪ-ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1984ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸದರಿ 11ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಅನುಭೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ರದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರವು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಪಾವತಿಸಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಗ, ಸದರಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮದ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರನ್ನಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

XX XX XX

46. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು.-

XX XX XX

(6) 2011ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ತರುವಾಯ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಖಾಸಗಿ ಮಾಲೋಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದು (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅಂಥ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ, ಹಾಗೂ ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಆಗ ಅಂಥ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಂಡ ಜಮೀನಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಕಡಾ ನಲವತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಮೂಲ ಭೂಮಾಲೀಕರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪದಾವಳಿಯು,-

(ಎ) 'ಮೂಲ ಭೂ ಮಾಲೀಕ' ಎಂಬುದು 2011ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು;

(ಬಿ) "ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು" ಎಂಬುದು

(i) ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರ;

(ii) ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿ;

(iii) ಸೊಸೈಟಿಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860ರ (1860ರ 21) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿ ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅನುದಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ,

- ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತಾದ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು.

XX XX XX

87. ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಭುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾವುದೂ, ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದೆ ಅಪರಾಧವು ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯೊಂದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅನುಮತಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾದರೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನನ್ನಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

XX XX XX

101. ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯು, ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಬಳಸದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಮೂಲ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕರು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭನುಸಾರವಾಗಿ

ನಾನುಬದ್ಧ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮೂಲಕ ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ "ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್" ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಖಾಲಿಇರುವ, ನಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ, ಬಳಸದಿರುವ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಜಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ-ಅಪರಾಧ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಬಳಕೆಗೆ ಸರಿವರ್ತಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಘಟಕ.

XX XX XX

109. ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ.-

XX XX XX

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಅಂಥ ಯಮಗಳು ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

XX XX XX

(ಯು) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ತರ ವಿಷಯ.

XX XX XX

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರ (1974ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ 02) ಉದ್ಧತ ಭಾಗ

XX XX XX

197. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮತ್ತು ಲೋಕ ನೌಕರರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್.- (1) ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಮೂಲಕವಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದಲ್ಲದೆ ಯಾವನನ್ನು ಅವನ ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಲೋಕ ನೌಕರನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿದ್ದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತನ್ನ ನೀಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಾಗ ಅವನು ಉಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಆರೋಪಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾದಿತನಾದಾಗ,-

- (ಎ) ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆರೋಪಿತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,
- (ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆರೋಪಿತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,

- ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿದುದನ್ನುಳಿದು, ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 356ರ (1)ನೇ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಉದ್ದೇಶನೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಪರಾಧವು ಎಸಗಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, (ಬಿ) ಖಂಡವು ಅನ್ವಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ 'ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ' ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯು ಬರುವ ಕಡೆ, 'ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ' ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸುವುದು.

ವಿವರಣೆ: ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ (1860ರ 45) 166ಎ ಪ್ರಕರಣ 166ಬಿ ಪ್ರಕರಣ, 354ನೇ ಪ್ರಕರಣ, 354ಎ ಪ್ರಕರಣ, 354ಬಿ ಪ್ರಕರಣ, 354ಸಿ ಪ್ರಕರಣ, 354ಡಿ ಪ್ರಕರಣ, 370ನೇ ಪ್ರಕರಣ 375ನೇ ಪ್ರಕರಣ, 376ನೇ ಪ್ರಕರಣ, 376ಎ ಪ್ರಕರಣ, 376ಎಬಿ ಪ್ರಕರಣ, 376ಸಿ ಪ್ರಕರಣ, 376ಡಿ ಪ್ರಕರಣ, 376ಡಿಎ ಪ್ರಕರಣ, 376ಡಿಬಿ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ 509ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕನೌಕರನು ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಆರೋಪವಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

(2) ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಯಾವೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಅಧಿಕೃತ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವನೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಗೊಂಡಾಗ, ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿರುವನೆಂದು ಆರೋಪಿತನಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಪಡೆಗಳ ಅಂಥ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು, ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರೋ ಮತ್ತು ಆ ಉಪ-

ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ "ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ" ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯು ಬರುವ 'ಡೆ'ಯಲ್ಲಿ "ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ" ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸುವುದು.

(3ಎ) (3)ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಂವಿಧಾನದ 356ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ (1)ನೇ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶನೆಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನು ರಚನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತ ಪಡೆಗಳ ಯಾವೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ಅಧಿಕೃತ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಗೊಂಡಾಗ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆರೋಪಿತನಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3ಬಿ) ಈ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅನುಮತಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅನುಮತಿಯ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯು, 1991ರ ಆಗಸ್ಟ್ 20ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮತ್ತು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1991ರ ನಿಕಟ ಪೂರ್ವದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಯಾಗುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 356ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ (1)ನೇ ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶನೆಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆರೋಪಿತನಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದು ಅಸಿಂಧುವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಂಜ್ಞೆಯತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಕ್ಷಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ, ಜ್ಯುಜಿಸ್ಟೀಟ್ ಅಥವಾ ಲೋಕ ನೌಕರನ ಮೇಲೆ ಅಭಿಯೋಜನೆ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದವರಂತೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ, ಯಾವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಪರಾಧ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಗಳ ನಡವಳಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY
FIFTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY
THIRD SESSION

**THE RIGHT TO FAIR COMPENSATION AND TRANSPARENCY IN LAND
ACQUISITION, REHABILITATION AND RESETTLEMENT (KARNATAKA
AMENDMENT) BILL, 2019
(LA Bill No. 03 of 2019)**

A Bill to amend the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 in its application to the State of Karnataka.

Whereas, it is expedient to amend the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (Central Act 30 of 2013), in its application to the State of Karnataka for the purposes hereinafter appearing;

Be it enacted by the Karnataka State Legislature in the Seventieth year of the Republic of India as follows:-

1. Short title and commencement.- (1) This Act may be called the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Act, 2019.

(2) It shall come into force at once.

2. Amendment of section 2.- In the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (hereinafter referred to as the Principal Act), in section 2, in sub-section (2), after the second proviso, the following proviso shall be inserted, namely:-

"Provided also that the acquisition of land for the projects listed in section 10A and the purposes specified therein shall be exempted from the provisions of the first proviso to this sub-section."

3. Insertion of new Chapter III-A.- In the principal Act, after Chapter III, the following new chapter III-A shall be inserted, namely:-

"CHAPTER III-A

Provisions of chapter II and chapter III not to apply to certain projects

10-A. Power of State Government to exempt certain projects.- The State Government may in the public interest, by notification in the Official Gazette, exempt any of the following projects from the application of the provisions of Chapter II and Chapter III of this Act, namely:-

- (a) such projects vital to national security or defence of India and every part thereof, including preparation for defence or defence production;
- (b) infrastructure projects including educational institutions, Hospitals, Government or Local Self Government Offices electrification, irrigation projects and drinking water projects; and
- (c) affordable housing and housing for the poor people."
- (d) industrial corridors set up by the State Government and its undertaking (in which case the land shall be acquired up to such distance on both sides of designated railway lines or roads and as specified by the State Government for specific projects from time to time and notified as such in State Gazette); and
- (e) infrastructure projects, including projects under public-private partnership where the ownership of the land continues to vest with the State Government:

Provided that, the State Government shall, before the issue of notification, ensure the extent of land for the proposed acquisition keeping in view the minimum land required for such project”

4. Insertion of new section 23-A.- In the principal Act, after section 23, the following section shall be inserted, namely:-

“23-A. Award of Deputy Commissioner without enquiry in case of agreement of interested persons:- (1) Notwithstanding anything contained in section 23, if at any stage of the proceedings, the Deputy Commissioner is satisfied that all the persons interested in the land who appeared before him have agreed in writing on the matters to be included in the award of the Deputy Commissioner in the form prescribed by rules made by the State Government, he may, without making further enquiry, make an award according to the terms of such agreement”.

(2) The determination of compensation for any land under sub-section (1) shall not in any way affect the determination of compensation in respect of other land in the same locality or elsewhere in accordance with the other provisions of this Act.

(3) Notwithstanding anything contained in the Registration Act, 1908(Central Act 16 of 1908), no agreement made under sub-section (1) shall be liable to registration under that Act.

5. Amendment of section 24.- In the principal Act, in section 24, in sub-section (2),-

(1) in the existing proviso for the words "where an award has been made" the words "where the said award has been made five years or more prior to the commencement of this Act" shall be substituted; and

(2) after the existing proviso, the following proviso shall be inserted, namely:-

“Provided further that in computing the period referred to in this sub-section, any period or periods during which the proceedings for acquisition of the land were held up on account of any order, stay, suspension or

injunction issued by any Court or the period specified in the award of a Tribunal for taking possession or such period where possession has been taken but the compensation is lying deposited in a Court or in any designated account maintained for this purpose, shall be excluded.”

6. Insertion of new Chapter IV-A.- In the principal Act, after Chapter-IV, the following new Chapter IV-A shall be inserted, namely:-

“CHAPTER IV-A

Voluntary acquisition of land

30-A. Acquisition of land by the State Government by entering into agreement voluntary Acquisition of Land.- (1) Notwithstanding anything contained in this Act, or any other law, whenever it appears to the State Government that the land is needed in any area for any public purpose, the State Government or its Authorised Officer may enter into an agreement with the willing land owner to sell the land in favour of the State Government for the matters specified therein in a prescribed form.

(2) The State Government or its authorized officer shall pass an order in terms of agreement under sub-section (1) for acquisition, and the substance of the order shall be notified in the official Gazette. On such publication of notification, the title, ownership and all interests of the land owner who enters into agreement shall vest with the State Government free from all encumbrances.

(3) Notwithstanding anything contained in the Registration Act, 1908(Central Act16 of 1908) no agreement entered under sub-section (1) shall be liable for registration under that Act.

(4) If any family, other than the family of the land owner who entered into an agreement, is affected by the acquisition of land under this section, the State Government shall pay a lump-sum amount towards rehabilitation and resettlement if any, as prescribed in the rules made thereunder:

Provided that, no agreement or the lump-sum amount towards rehabilitation and resettlement as may be prescribed, shall be abnormally at variance to the disadvantage of the land owners.

7. Insertion of new section 31-A.- In the principal Act, after section 31, the following section shall be inserted, namely:-

"31-A. Payment of Lump-sum amount by State Government.- Notwithstanding anything contained in this Act, whenever the land is to be acquired for any projects as notified in section 10-A, it shall be competent for the State Government to pay such lump sum amount as may be prescribed in the rules in lieu of Rehabilitation and Resettlement:

Provided that the payment of such lump-sum amount in lieu of Rehabilitation and Resettlement as may be prescribed, shall not be abnormally at variance to the disadvantage of the affected families.

8. Insertion of new section 33-A.- In the principal Act, after section 33, the following new section 33A shall be inserted, namely:-

"33-A. Recovery of the amount wrongfully paid.- Notwithstanding anything contained in any other law, the authority in a reference under section 64 or the High Court in appeal under-section 74, or any other authority in any legal proceedings find that the money has been wrongfully paid to any person under this Act, the State Government or its authorised person or the Deputy Commissioner shall recover the same as arrears of land revenue."

9. Amendment of section 46.- In the principal Act, in section 46, in sub-section (6), in the Explanation, in clause (b), the words "any person other than" shall be omitted.

10. Substitution of section 87.- In the Principal Act, for section 87 the following shall be substituted, namely:-

"87. Offences by Government Officials.- Where any offence under this Act has been committed by any person who is or was employed in the Central Government or the State Government, as the case may be, at the time of commission of such alleged offence, the Court shall take cognizance of such offence provided the procedure laid down in section 197 of the Code of Criminal Procedure, 1973 (Central Act 2 of 1974) is followed."

11. Amendment of Section 101.- In the principal Act, in section 101, for the words "a period of five years", the words "a period specified for setting up of any project or for five years, whichever is later," shall be substituted.

12. Amendment of Section 109.- In the principal Act in section 109, in sub-section (2), after clause (u) the following clause shall be inserted, namely:-

"(v) to give effect to the Right to Fair compensation and Transparency in Land Acquisition Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Act, 2019".

13. Insertion of new section of 105-A.- In the principal Act after section 105 the following section shall be inserted, namely:-

"105-A. Provisions of this Act not to apply to certain Karnataka Acts or to apply with certain modifications.- (1) Subject to sub-section(2), the provisions of this Act Shall not apply to acquisition of land under the enactments specified in the Fifth Schedule.

(2) The state Government may, by notification, within one year from the date of commencement of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Act, 2019, direct that any of the provisions of this Act, relating to the determination of compensation in accordance with the first schedule and rehabilitation and resettlement specified in the second and third schedules, being beneficial to the affected families, shall apply to the cases of land acquisition under the enactments specified in the fifth schedule or shall apply with such exceptions or modifications that do not

reduce the compensation or dilute the provisions of this Act relating to the compensation, rehabilitation and resettlement as may be specified in the notification, as the case may be

(3) a copy of the Notification proposed to be issued under subsection(2) shall be laid in draft before each houses of the State Legislature. if the both houses of the State legislature agrees in disapproving the issue of the notification or the both houses of the State legislature agrees in making any modifications in the notification, the notification shall not be issued or, as the case may be, shall be issued only in such modified form as may be agreed upon by both the houses of the State legislature."

14. Insertion of fifth Schedule.- In the principal Act, after fourth schedule the following schedule shall be inserted, namely:-

“FIFTH SCHEDULE

(See section 105-A)

**LIST OF KARNATAKA ENACTMENTS REGULATING LAND
ACQUISITION IN THE STATE OF KARNATAKA**

- (1) The Karnataka Acquisition of Lands for Grant of House Sites Act, 1972 (Karnataka Act 18 of 1973);
- (2) The Karnataka Housing board Act, 1962) (Karnataka Act 10 of 1963);
- (3) The Karnataka Highways Act, 1964 (Karnataka Act 44 of 1964);
- (4) The Karnataka town and Country planning Act, 1961(Karnataka Act 11 of 1963);
- (5) The Karnataka Industrial Areas Development Act, 1966 (Karnataka Act 18 of 1966); and
- (6) The Karnataka Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains Act, 1961(Karnataka Act 7 of 1962)".

15. Act to override any Judgement, decree or order of any court or Authority.- The provisions of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Act, 2019 shall have effect notwithstanding anything contained in any law of judgement or order of any Court or authority.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

The State Governments of Gujarat, Telangana, Tamilnadu, Maharashtra and Andhra Pradesh have made certain amendments to the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (Central Act 30 of 2013) (hereinafter referred to as the Principal Act) its application to the concerned States.

The State of Karnataka aims to grow at very fast rate. For this purpose with the help of Government of India, various mega projects in the sectors of infrastructure, communications, constructions of national highways, new railway lines and drinking water projects etc., have been sanctioned. All these projects require that the land be made available immediately, otherwise there will be high escalation in the costs and also the benefits of development will be delayed considerably harming the interest of general public.

The State of Karnataka is facing difficulties in acquiring land under the provisions of the Principal Act. Therefore, in order to facilitate land acquisition for various development projects of Karnataka in the public interest, considered necessary to amend the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (Central Act 30 of 2013) in its application to the State of Karnataka inter alia seeks to,-

- (i) exempt certain projects vital to national security, defence, irrigation, drinking water projects and other projects from the requirement of Chapter-II and III of the Principal Act;
- (ii) enable the Deputy Commissioner to pass an award for acquiring the land without making further enquiry;
- (iii) exclude the period during which land acquisition proceedings were held up on account of any proceedings of the Court from computing the period specified in sub-section (2) of Section 24;
- (iv) enable the State Government by entering into agreement voluntary acquisition of land for the public purpose;

(Provisionally admitted)

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

**FIFTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY
THIRD SESSION**

Corrigendum to the Right to fair compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Bill, 2019 (L.A Bill No. 03 of 2019).

CORRIGENDUM

In the Right to fair compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement (Karnataka Amendment) Bill, 2019 (L.A Bill No. 03 of 2019), clauses 13 and 14 shall be omitted and clause 15 shall be renumbered as clause 13 and clause (viii) of statement of objects and reasons shall be omitted and clause (ix) shall be renumbered as clause (viii).

**M.K. VISHALAKASHI
(Secretary) (I/c)**

- (v) enable the State Government to acquire the land specified for projects by paying lump sum amount in lieu of rehabilitation and resettlement;
- (vi) enable the State Government to recovery of the amount wrongfully paid to any person under the Principal Act;
- (vii) make a provision for prosecution for offences by Government officials, after getting saction under the provisions of section 197 of the Code of Criminal procedure, 1973 (Central Act 02 of 1974);
- (viii) make a provision regarding the provisions of the Principal Act not to apply to certain Karnataka Acts or to apply with certain modifications;
- (ix) certain other amendments incidental to or consequential thereof are also made.

Hence the Bill.

FINANCIAL MEMORANDUM

There is no extra expenditure involved in the proposed legislative measure.

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

Clause 4:	Section 23A proposed to be inserted by clause 4, empowers the State Government to prescribe by rules the form of award.
Clause 6:	<p>Section 30-A propose to be a inserted by clause(6),-</p> <p>(1) sub-section (1), empowers the State Government to prescribe by rules the form in which an agreement with the willing land owner to sell the land in favour of the State may be entered;</p> <p>(2) sub-section (4),-</p> <p>(i) empowers the State Government to make rules regarding the manner of payment of lump-sum amount towards rehabilitation and resettlement: and</p> <p>(ii) empowers the State Government to make rules regarding the matters to be specified in an agreement entered into between the State Government or its authorized officer and the willing land owner who intends to sell the land in favour of the State Government.</p>
Clause 7:	Section 31-A proposed to be inserted by clause 7, empowers the State Government to prescribe by rules the manner of payment of such lump sum amount in lieu of rehabilitation and resettlement.

The proposed delegation of Legislative power is normal in character.

R.V. DESHPANDE
Minister for Revenue

M.K. Vishalakshi
Secretary (I/c)
Karnataka Legislative Assembly

ANNEXURE

**EXTRACT FROM THE RIGHT TO FAIR COMPENSATION AND
TRANSPARENCY IN LAND ACQUISITION, REHABILITATION AND
RESETTLEMENT ACT, 2013**

[Central Act 30 of 2013]

XX

XX

XX

2. Application of Act.-

XX

XX

XX

(2) The provisions of this Act relating to land acquisition, consent, compensation, rehabilitation and resettlement, shall also apply, when the appropriate Government acquires land for the following purposes, namely:-

(a) for public private partnership projects, where the ownership of the land continues to vest with the Government, for public purpose as defined in sub-section (1);

(b) for private companies for public purpose, as defined in sub-section (1):

Provided that in the case of acquisition for--

(i) private companies, the prior consent of at least eighty per cent. of those affected families, as defined in sub-clauses (i) and (v) of clause (c) of section 3; and

(ii) public private partnership projects, the prior consent of at least seventy per cent. of those affected families, as defined in sub-clauses (i) and (v) of clause (c) of section 3, shall be obtained through a process as may be prescribed by the appropriate Government:

Provided further that the process of obtaining the consent shall be carried out along with the Social Impact Assessment study referred to in section 4:

Provided also that no land shall be transferred by way of acquisition, in the Scheduled Areas in contravention of any law (including any order or judgment of a court which has become final) relating to land transfer, prevailing in such Scheduled Areas.

XX   XX   XX

“24. Land acquisition process under Act No 1 of 1894 shall be deemed to have lapsed in certain cases,-

XX   XX   XX

(2) Notwithstanding anything contained in sub-section (1), in case of land acquisition proceedings initiated under the Land Acquisition Act. 1894, where an award under the said section 11 has been made five years or more prior to the commencement of this Act but the physical possession of the land has not been taken or the compensation has not been paid the said proceedings shall be deemed to have lapsed and the appropriate Government, if it so chooses, shall initiate the proceedings of such land acquisition afresh in accordance with the provisions of this Act:

Provided that, where an award has been made and compensation in respect of a majority of land holdings has not been deposited in the account of the beneficiaries, then, all beneficiaries specified in the notification for acquisition under section 4 of the said Land Acquisition Act, shall be entitled to compensation in accordance with the provisions of this Act.

XX   XX   XX

46. Provisions relating to rehabilitation and resettlement to apply in case of certain persons other than specified persons.-

XX   XX   XX

(6) If any land has been purchased through private negotiations by a person on or after the 5th day of September, 2011, which is more than such limits referred to in sub-section (1) and, if the same land is acquired within three years from the date of commencement of this Act, then, forty per cent. of the compensation paid for such land acquired shall be shared with the original land owners.

Explanation: For the purpose of this section, the expression--

(a) "original land owner" refers to the owner of the land as on the 5th day of September, 2011;

(b) "specified persons" includes any person other than--

(i) appropriate Government;

(ii) Government company;

(iii) association of persons or trust or society as registered under the Societies Registration Act, 1860 (21 of 1860), wholly or partially aided by the appropriate Government or controlled by the appropriate Government.

XX

XX

XX

87. Offences by Government departments.- (1) Where an offence under this Act has been committed by any department of the Government, the head of the department, shall be deemed to be guilty of the offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly:

Provided that, nothing contained in this section shall render any person liable to any punishment if such person proves that the offence was committed without his knowledge or that such person exercised all due diligence to prevent the commission of such offence.

(2) Notwithstanding anything contained in sub-section (1), where any offence under this Act has been committed by a Department of the Government and it is proved that the offence has been committed with the consent or connivance of, or is attributable to any neglect on the part of any officer, other than the head of the department, such officer shall also be deemed to be guilty of that offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly.

XX

XX

XX

101. Return of unutilised land.- When any land acquired under this Act remains unutilised for a period of five years from the date of taking over the possession, the same shall be returned to the original owner or owners or their legal heirs, as the case may be, or to the Land Bank of the appropriate Government by reversion in the manner as may be prescribed by the appropriate Government.

Explanation: For the purpose of this section, "Land Bank" means a governmental entity that focuses on the conversion of Government owned vacant, abandoned, unutilised acquired lands and tax-delinquent properties into productive use.

XX

XX

XX

109 - Power of appropriate Government to make rules.-

XX   XX   XX

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing, such rules may provide for all or any of the following matters, namely:-

XX   XX   XX

(u) any other matter which is required to be or may be specified under this Act.

XX   XX   XX

EXTRACT FROM THE CODE OF CRIMINAL PROCEDURE, 1973

(Central Act 02 of 1974)

197. Prosecution of Judges and Public Servants.- (1) When any person who is or was a Judge or Magistrate or a public servant not removable from his office save by or with the sanction of the Government is accused of any offence alleged to have been committed by him while acting or purporting to act in the discharge of his official duty, no Court shall take cognizance of such offence except with the previous sanction save as otherwise provided in the Lokpal and Lokayuktas Act, 2013

- (a) in the case of a person who is employed or, as the case may be, was at the time of commission of the alleged offence employed, in connection with the affairs of the Union, of the Central Government;
- (b) in the case of a person who is employed or, as the case may be, was at the time of commission of the alleged offence employed, in connection with the affairs of a State, of the State Government:

Provided that, where the alleged offence was committed by a person referred to in clause (b) during the period while a Proclamation issued under clause (1) of Article 356 of the Constitution was in force in a State, clause (b) will apply as if for the expression "State Government" occurring therein, the expression "Central Government" were substituted.

Explanation: for the removal of doubts it is hereby declared that no sanction shall be required in case of a public servant accused of any offence alleged to have been committed under section 166A, section 166B, section 354, section 354A, section 354B, section 354C, section 354D, section 370, section 375, section 376, section 376A, section 376AB, section 376C, section 376D, section 376DA, section 376DB or section 509 of the Indian Penal Code (45 of 1860).

(2) No Court shall take cognizance of any offence alleged to have been committed by any member of the Armed Forces of the Union whole acting or purporting to act in the discharge of his official duty, except with the previous sanction of the Central Government.

(3) The State Government may by notification, direct that the provisions of sub-section (2) shall apply to such class or category of the members of the Forces charged with the maintenance of public order as may be specified therein, wherever they may be serving, and thereupon the provisions of that sub-section will apply as if for the expression "Central Government" occurring therein, the expression "State Government" were substituted.

(3A) Notwithstanding anything contained in sub-section (3), no Court shall take cognizance of any offence, alleged to have been committed by any member of the Forces charged with the maintenance of public order in a State while acting or purporting to act in the discharge of his official duty during the period while a Proclamation issued under clause (1) of article 356 of the Constitution was in force therein, except with the previous sanction of the Central Government

(3B) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Code or any other law, it is hereby declared that any sanction accorded by the State Government or any cognizance taken by a Court upon such sanction, during the period commencing on the 20th day of August, 1991 and ending with the date immediately preceding the date on which the Code of Criminal Procedure (Amendment) Act, 1991, receives the assent of the President, with respect to an offence alleged to have been committed during the period while a Proclamation issued under clause (1) of article 356 of the Constitution was in force in the State, shall be invalid and it shall be competent for the

Central Government in such matter to accord sanction and for the Court to take cognizance thereon.

(4) The Central Government or the State Government, as the case may be, may determine the person by whom, the manner in which, and the offence or offences for which, the prosecution of such Judge, Magistrate or public servant is to be conducted, and may specify the Court before which the trial is to be held.

XX

XX

XX